

Izvod iz zapisnika sa sastanka Nezavisnog selekcionog odbora – Jedinstveno obrazloženje članova NSO o dobitnicima nagrade "Svetionik"

Sastanak Nezavisnog selekcionog odbora, održan 23.11.2023.

Sastanak je održan putem online platforme Zoom i počeo je u 17:00 časova.

Sastanku su pristustvovali:

- Zorica Miladinović – članica NSO
- Zlatko Minić – član NSO
- Željko Veljković – član NSO

Marijan Mišić – predstavnik NKD-a

Slobodan Dimitrijević – predstavnik NKD-a (zapisničar)

Kategorija „aktivista / aktivistkinja“

U kategoriji „aktivista / aktivistkinja“, članovi Nezavisnog selekcionog odbora odlučivali su između šest (6) nominovanih kandidata: Miroslav Mijatović; Novica Antić; Gordana Adamov; Dragana Arsić; Branislav Uzelac; Aleksandar Lazarević.

Ocenjujući kandidate u ovoj kategoriji članovi NSO posebno su cenili njihove napore i rezultate u oblasti javnog zagovaranja, kreiranja, donošenja i reforme javnih politika; napore i rezultate u razotkrivanju koruptivnih praksi; okupljanje zajednice i društveni uticaj.

Na osnovu ocene zadatih kriterijuma najveći broj poena dobio je Miroslav Mijatović, aktivista koji se godinama direktno i posvećeno bavi temom korupcije - od zloupotreba javnih finansija do nepravilnosti u projektima "Jadar" i "Rio Tinto", koji procenjuje koruptivne rizike i predlaže rešenja u toj oblasti; učestvuje u razotkrivanju koruptivnih praksi na lokalnom nivou koje direktno pogađaju "običnog građanina" i sredinu u kojoj živi; okuplja druge aktiviste i zajednicu u suprotstavljanju koruptivnoj praksi.

On je između ostalog pokretač narodne inicijative protiv rudnika litijuma, o čemu su izveštavali domaći, regionalni i evropski mediji. Bavi se istraživanjem koruptivnih rizika u projektu "Jadar"-

rudniku litijuma i autor je istraživanja o tokovima novca "Rio Tinta" u Srbiji i mogućim koruptivnim rizicima vezanim za studiju procene uticaja na životnu sredinu. Učestvovao je u otkrivanju afere o ustupanju javnih ovlašćenja "Rio Tintu" u vezi obilaznice oko Loznice, a u saradnji sa Udruženjem građana RZAV i u prvoj osuđujućoj presudi za malu hidroelektranu "Jovanovići" u Srbiji. Kao aktivista Podrinjskog antikorupcijskog tima (PAKT) uzimao je učešće u razotkrivanju više afera u Loznici koje su se ticale seče šuma i eksploatacije šljunka i peska, te podnosio krivične prijave zbog sumnje u nelegalnu eksploataciju šljunka iz Morave protiv Kineske kompanije CCCC, izvođača radova i gradonačelnika Čačka. Jedan je od osnivača Koalicije za nadzor javnih finansija, aktivista Centra za razvoj neprofitnog sektora, predsednik PAKT-a i predvodi Koaliciju protiv korupcije u životnoj sredini koja okuplja sedam organizacija Zapadne Srbije.

Kategorija „novinar / novinarka“

U kategoriji „novinar / novinarka“, članovi Nezavisnog selekcionog odbora odlučivali su između deset (10) nominovanih kandidata: Vuk Cvijić; Milica Vojinović; Jelena Zorić; Jovana Stojanović; Sanja Petrov; Ekipa dokumentarnog serijala "Zelena patrola na delu"; Uglješa Bokić; Sanja Lisac; Ana Adamović; Milan Petrović.

Prilikom ocenjivanja kandidata u ovoj kategoriji članovi Nezavisnog selekcionog odbora posebno su cenili njihov doprinos podizanju svesti javnosti i kontinuiranost u izveštavanju o korupciji; bavljenje istraživačkim novinarstvom i umrežavanjem; profesionalni uticaj i izuzetnost.

Odlučujući prema zadatim kriterijumima, članovi NSO doneli su jednoglasnu odluku da nagrade Vuka Cvijića, novinara NIN-a, koji se dugi niz godina bavi istraživačkim novinarstvom, u čijem je centru često koruptivno delovanje institucija i javnih funkcionera, od lokalnog do nacionalnog nivoa. Cvijić između ostalog ima ključni doprinos što je slučaj "Krušik" dospelo u javnost, te od nacionalne postao tema koja je ušla i u izveštaje Evropskog parlamenta. Bavi se širokim spektrom slučajeva- od problematičnih lokalnih nabavki, preko zloupotreba u namenskoj industriji i izvozu oružja u koje je uključena država, do malverzacija u crkvi, kojima se novinari inače retko bave. Temama korupcije bavi se na temeljan i dubinski način, poštujući pravila profesije i novinarskog integriteta.

Izbor Vuka Cvijića utoliko je značajniji, ukoliko se zna da u ovoj kategoriji imamo nekoliko izuzetnih kandidata, koji deluju na lokalnom, regionalnom ili na nacionalnom nivou, koji su istrajavali na temi korupcije i antikorupcije, koji su doprineli buđenju svesti javnosti, ali i sprečavanju da se slučajevi o kojima su pisali ili slični slučajevi, ponove, koji su uspevali da pokrenu zaustavljene i zaglavljene mehanizme države na raznim nivoima.

Dobitnik, za koga se selekcionni odbor odlučio, povezo je mnoge o ovih kvaliteta. Često se tema korupcije ili antikorupcije, javi i prepliće prilikom istraživanja sa fokusom na druge oblasti – ekologiju, opšti i organizovani kriminal, urbanističke probleme. U delovanju našeg dobitnika korupcija i antikorupcija su niti vodilje koje su povezale sve ove pomenute oblasti. I ono što je posebno važno, njegov rad uključuje i dosledno praćenje regionalnih i lokalnih slučajeva,

Za Vuka Cvijića bi se lako moglo reći da je novinar koga ne treba posebno predstavljati, ali dužnost je selekcionog odbora da ponovi i podseti da je ovogodišnji dobitnik novinar NIN-a koji dosledno poštuje etičke standarde profesije, neguje principe novinarskog integriteta, autor niza analitičkih, činjenicama popotkrepljenih, istraživačkih tekstova o veoma osetljivim temama za koja je već dobio priznanja obe nacionalne novinarske asocijacije, kao i nagradu Evropske unije za istraživačko novinarstvo na Zapadnom Balkanu i Turskoj.

Kategorija „organizacija civilnog društva“

U kategoriji „organizacija civilnog društva“, članovi Nezavisnog selekcionog odbora odlučivali su između šest (6) nominovanih organizacija: Mreža za istraživanje kriminala i korupcije KRIK; Podrinjski antikorupcijski tim PAKT; Biro za društvena istraživanja BIRODI; Vojni sindikat Srbije; Institut za istraživanje korupcije Kareja Pančevo; Šodroš Survivor Kamp.

Ocenjujući kandidate u ovoj kategoriji članovi NSO posebno su cenili njihove napore i rezultate u oblasti javnog zagovaranja, kreiranja, donošenja i reforme javnih politika; napore i rezultate u razotkrivanju koruptivnih praksi; okupljanje zajednice i društveni uticaj.

Na osnovu ocene zadatih kriterijuma, članovi NSO su odlučili da nagradu dodele Birou za društvena istraživanja (BIRODI), koji se godinama, krajnje posvećeno, predano, istrajno, a na autentičan način bori protiv korupcije, i na sistemski i na konkretan način, i na nacionalnom i na lokalnom nivou. Borba protiv korupcije BIRODI-ja je načelna i principijelna, ali ima "ljudsko lice".

BIRODI, kao ekspertska organizacija, daje doprinos izradi što kvalitetnijih nacionalnih propisa i dokumenata za suzbijanje korupcije, istražuje različite koruptivne pojave i teme i saraduje sa domaćim i međunarodnim organima/telima koje se time bave, ali insistira i na rasvetljavanju konkretnih koruptivnih slučajeva. Ova organizacija i njen izvršni direktor Zoran Gavrilović tvorci su prvih Lokalnih planova za borbu protiv korupcije i Lokalnih antikorupcijskih foruma, kao samostalnih i nezavisnih tela jedinica lokalne samouprave, koje su realizovali u prva četiri grada u Srbiji u okviru projekta "Gradovi protiv korupcije" iz 2010. godine. Agencija za borbu protiv korupcije je skoro sedam godina kasnije, u saradnji sa Stalnom konferencijom gradova i opština, izradila Model tih planova i tela za sve lokalne samouprave u Srbiji, na osnovu Akcionog plana za primenu Poglavlja 23 u pregovorima Srbije za članstvo u Evropskoj Uniji, uzimajući različita rešenja iz BIRODI-jevog projekta. BIRODI i Gavrilović, takođe, pružaju podršku uzbunjivačima u Srbiji, kroz obraćanje domaćim i stranim organima i organizacijama i kroz pritisak javnosti.

Članovi Nezavisnog selekcionog odbora:

Zlatko Minić, Transparency Serbia

Zorica Miladinović, novinar Danasa

Željko Veljković, novinar Nova TV

Extract from the Minutes of the Meeting of the Independent Selection Board (ISB) – Unified Statement of ISB Members on the 'Lighthouse' Award Winners

Meeting of the Independent Selection Board, held on 23.11.2023.

The meeting was conducted via the Zoom online platform and began at 5pm

Attendees were:

Zorica Miladinović – member of the ISB

Zlatko Minić – member of the ISB

Željko Veljković – member of the ISB

Marijan Mišić – representative of the NCD

Slobodan Dimitrijević – representative of the NCD (minute-taker)

Category "Activist"

In the "Activist" category, the Independent Selection Board members decided among six (6) nominated candidates: Miroslav Mijatović; Novica Antić; Gordana Adamov; Dragana Arsić; Branislav Uzelac; Aleksandar Lazarević.

In evaluating candidates in this category, ISB members particularly valued their efforts and results in public advocacy, creation, enactment, and reform of public policies; efforts and results in exposing corrupt practices; community gathering and social impact.

Based on the assessment of the set criteria, Miroslav Mijatović received the highest number of points. He is an activist who has been directly and dedicatedly addressing the issue of corruption for years - from abuses of public finances to irregularities in the "Jadar" and "Rio Tinto" projects. He assesses corruptive risks and proposes solutions in this area; participates in uncovering corrupt practices at the local level that directly affect "the ordinary citizen" and the community he lives in; gathers other activists and the community in opposing corrupt practices.

He is also the initiator of the public initiative against the lithium mine, which was reported by local, regional, and European media. He is engaged in researching corruptive risks in the "Jadar" lithium mine project and is the author of a study on the "Rio Tinto" money flows in Serbia and possible corruptive risks related to the environmental impact assessment study. He participated in uncovering the scandal of granting public authorities to "Rio Tinto" regarding the Loznica bypass, and in collaboration with the Rzav Citizens' Association, in the first convicting verdict for

the "Jovanovići" small hydroelectric plant in Serbia. He is one of the founders of the Coalition for Public Finance Monitoring, an activist of the Center for the Development of the Non-Profit Sector, president of the PAKT (Podrinje Anti-Corruption Team), and leads the Coalition against Corruption in the Environment, which brings together seven organizations from Western Serbia.

Category "Journalist"

In the "Journalist" category, the Independent Selection Board members decided among ten (10) nominated candidates: Vuk Cvijić; Milica Vojinović; Jelena Zorić; Jovana Stojanović; Sanja Petrov; Team of the documentary series "Green Patrol in Action"; Uglješa Bokić; Sanja Lisac; Ana Adamović; Milan Petrović.

In evaluating candidates in this category, ISB members especially valued their contribution to raising public awareness and continuity in reporting on corruption; engagement in investigative journalism and networking; professional impact and excellence.

Deciding according to the set criteria, ISB members unanimously decided to award Vuk Cvijić, a journalist from NIN, who has been engaged in investigative journalism for many years, often focusing on corrupt actions of institutions and public officials, from local to national levels. Cvijić notably contributed to bringing the "Krušik" case to the public, making it a topic that entered the European Parliament's reports. He deals with a wide range of cases - from problematic local procurements, abuses in the defense industry and state-involved arms exports, to malpractices in the church, which journalists rarely tackle. He approaches the topics of corruption in a thorough and in-depth manner, respecting the rules of the profession and journalistic integrity.

The choice of Vuk Cvijić is even more significant considering that in this category, there were several exceptional candidates, operating at the local, regional, or national level, who persisted on the topic of corruption and anti-corruption, contributed to awakening public awareness, and prevented the repetition of cases they wrote about or similar cases, who managed to activate the stalled and stuck mechanisms of the state at various levels.

The winner, chosen by the selection committee, combined many of these qualities. Often the theme of corruption or anti-corruption emerged and intertwined during investigations focused on other areas – ecology, general and organized crime, urban issues. In the work of our winner, corruption and anti-corruption were guiding threads that connected all these mentioned areas. And what is especially important, his work includes consistent tracking of regional and local cases,

Vuk Cvijić could easily be said to be a journalist who needs no special introduction, but it is the duty of the selection committee to repeat and remind that this year's winner is a journalist for NIN who consistently adheres to the ethical standards of the profession, nurtures the principles of journalistic integrity, author of a series of analytical, fact-supported investigative texts on very sensitive topics for which he has already received recognition from both national journalistic

associations, as well as the European Union award for investigative journalism in the Western Balkans and Turkey.

Category "Civil Society Organization"

In the "Civil Society Organization" category, the Independent Selection Board members decided among six (6) nominated organizations: KRIK - Network for Investigating Crime and Corruption; Podrinje Anti-Corruption Team PAKT; Bureau for Social Research BIRODI; Military Union of Serbia; Kareja Pančevo Corruption Research Institute; Šodroš Survivor Camp.

In evaluating candidates in this category, ISB members particularly valued their efforts and results in public advocacy, creation, enactment, and reform of public policies; efforts and results in exposing corrupt practices; community gathering and social impact.

Based on the assessment of the set criteria, ISB members decided to award the Bureau for Social Research (BIRODI), which has been fighting against corruption for years, in a dedicated, persistent, and authentic manner, both systematically and concretely, and at both national and local levels. BIRODI's fight against corruption is principled and has a "human face".

BIRODI, as an expert organization, contributes to the creation of higher quality national regulations and documents for combating corruption, investigates various corruptive phenomena and topics, and cooperates with domestic and international bodies/agencies involved in these issues, but also insists on illuminating specific corruption cases. This organization and its executive director Zoran Gavrilović are the creators of the first Local Plans for Combating Corruption and Local Anti-Corruption Forums, as independent and autonomous bodies of local self-government units, which they implemented in the first four cities in Serbia within the "Cities Against Corruption" project in 2010. Nearly seven years later, the Agency for the Fight Against Corruption, in cooperation with the Standing Conference of Towns and Municipalities, developed a Model of these plans and bodies for all local self-governments in Serbia, based on the Action Plan for the implementation of Chapter 23 in Serbia's EU membership negotiations, taking various solutions from BIRODI's project. BIRODI and Gavrilović also support whistleblowers in Serbia, through addressing domestic and foreign authorities and organizations and through public pressure.

Members of the Independent Selection Board:

Zlatko Minić, Transparency Serbia

Zorica Miladinović, journalist Danas

Željko Veljković, journalist Nova TV

Dodatak zapisniku – SPISAK NOMINOVANIH KANDIDATA KOJI SU UŠLI U PROCES SELEKCIJE ZA DOBITNIKA/CU NAGRADE "SVETIONIKA"

Addendum to the minutes - LIST OF NOMINATED CANDIDATES WHO ENTERED THE SELECTION PROCESS FOR THE WINNER OF THE "LIGHTHOUSE" AWARD

Aktivisti/Activists

- Aleksandar Lazarević;
- Branislav Uzelac;
- Dragana Arsić;
- Gordana Adamov;
- Miroslav Mijatović;
- Novica Antić

Organizacije civilnog društva / Civil Society Organizations

- BIRODI
- Kareja Pančevo
- KRIK
- PAKT
- Šodroš Survivor Camp
- Vojni Sindikat Srbije

Novinari

- Ana Adamović;
- Jelena Zorić;
- Jovana Stojanović;
- Milan Petrović;
- Milica Vojinović;
- Sanja Lisac;
- Sanja Petrov;
- Uglješa Bokić;
- Milicom Alavanja - Novinarska ekipa dokumentarnog serijala "Zelena patrola na delu"